

CSEHNÉ FODOR ERZSÉBET – BERETTYÁN SÁNDORNÉ

iskolaigazgató

projektvezető

Kalmár Zoltán Általános Iskola

Balmazújváros

„Nemzeti ünnepünk: Március 15.” projekt*

A projekt-módszerrel a 2004/2005. tanévben ismerkedtünk meg, és alkalmaztuk külső szakértők közvetlen segítségével. Annak köszönhetően, hogy iskolánk konzorciumi tagja a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet konzorciumvezetésével 2004-ben kezdett, a HEFOP 2.1.3. központi intézkedés keretében támogatott „Roma esély” diszkriminációmentes és tolerancianövelő nevelési-oktatási program Balmazújváros kistérség általános iskoláiban pályázati munkának. Értékes hagyományaink megőrzésének és továbbfejlesztésének szándékával döntöttünk úgy, hogy elsőként ünnepi műsor projektet valósítunk meg. Megismerkedtünk a projekt-módszer alapjaival, s annak megfelelően építettük fel a két hónapos, 2005-ben januártól márciusig tartó tevékenységet felső tagozatos, zömmel ötödik-hatodik osztályos tanulóink számára. Projektünk főbb bázisai az alábbiak voltak:

1. A projektben közreműködő tanulók kiválasztása. – Tekintettel arra, hogy valamennyi felső tagozatos tanuló közvetlen közreműködésére nem volt lehetőség, továbbá a projekt-termék ünnepi műsor formájában jelenik meg: a szereplő gárdára korlátozódott a résztvevők száma. Az önkéntes jelentkezők közül azokat választottuk ki (a gyermekeket tanító pedagógusok és az osztálytársak egyetértésével), akiket a színpadi fellépésre leginkább alkalmasnak tartottunk eddigi tevékenységeik alapján.

2. Csoportmegbeszélés (projektvezető, közreműködő pedagógusok és szereplő tanulók részvételével). – Tisztáztuk, hogy feladatunk az ünnepi megemlékezés. Ezen belül fő feladataink: a) gyűjtőmunka és a gyűjtött anyag rendezése; b) a műsor anyagának (műsorfüzet) összeállítása, szereposztás, felkészülés, előadás; c) dokumentációs munka, a dokumentumok (forgatókönyv és műsorfüzet, meghívó és plakát, az előadásról készült fényképek és videófelvétel, a tanulók által készített feljegyzések stb.) rendezése, szelektálása, archiválása, közben a tapasztalatok és tanulságok megbeszélése, a projektmunka értékelése.

3. A gyűjtőmunka részfeladatainak meghatározása. – Mektől meddig tartott az 1848–49-es forradalom és szabadságharc, s ezen belül melyek a legjelentősebb események, helyszínek és szereplők? Milyen volt a korabeli ruházat (polgári és katonai), fegyverzet és más hadi felszerelés, jelképek, élelem és étkezési szokások, gazdasági és társadalmi helyzet, épületek kívül-belül, közlekedés stb.? Milyen művészeti alkotások születtek a forradalom és szabadságharcról az események idején és azt követően (irodalom, zene, képzőművészet, illetve a tudomány és technika, az alkotó és előadóművészet jelentős tényei)? (Továbbá mindazt, amit a gyerekek még fontosnak tartanak, amire kíváncsiak, továbbá érzéseik és gondolataik a nemzeti ünnepel kapcsolatban.) – Gyűjtőmunkánk fő forrásai: a) tankönyveink, b) iskolai és közkönyvtár, c) házi könyvtár és médiatár; d) internet.

* Megjegyzés: A projekt módszerről szóló következő három írás bevezető tanulmánya lapunk 2005/5. számában jelent meg. (A szerk.)

4. Csoportok összeállítása a részfeladatok elvégzésére önkéntes vállalatok alapján, indirekt tanári irányítással. (A kiscsoportok kívánatos létszáma négy fő, illetve legalább kettő és legfeljebb hat fő.)

5. Határidőkről döntés, a cselekvési és ütemterv összefoglalása egy táblázatba, aminek a segítségével a végrehajtás mindenkori helyzete is könnyen áttekinthető.

6. Önálló egyéni és csoportmunkák végzése (a kiscsoportok tagjai igénybe vehetik osztálytársaik segítségét, így a gyűjtőmunkába valamennyi felső tagozatos tanuló bekapcsolható), feljegyzések (rövid, lényegkiemelő írásos beszámolók) készítése, javaslatok műsorszámokra, színpadi ruhákra, díszletre.

7. Csoportbeszámolók. Az eredmények rögzítése. A tanulói írásmunkák és más (gyűjtött) dokumentumok és/vagy digitális ismerethordozók archiválása.

8. Műsorszámok kiválasztása, szereposztás. Döntés zenei betétekről, színpadi öltözékekről, minden szükséges kellékről és biztosításuk módjairól.

9. A műsorfüzet összeállítása, majd sokszorosítása valamennyi közreműködő számára. (A közel egy órás műsor anyaga rendezői utasításokkal és a szereplők-előadók nevének közlésével együtt tífz nyomtatott oldal lett.)

10. Szereptanulás, próbák.

11. A projekt eredményeinek publikálása az ünnepi műsor előadásával.

12. Dokumentumrendezés, közös értékelés.

A projektbemutatót követően a közreműködő pedagógusok és vendégek (konzorciumi tagok képviselői, érdeklődő pedagógusok, egy külföldi iskolaigazgató és a szülők, valamint a diákönkormányzat képviselői) szakmai műhelymunka keretében értékelték a projekt-munkát. Az összegző véleményt – Tuza Tibor külső szakértő megfogalmazásában – az alábbiakban rögzítettük:

A rendkívül sokoldalú kéthónapos felkészítést-felkészülést sikeres bemutató igazolta. A háromtucatnyi felső tagozatos tanuló a projektvezető mellett további hét pedagógus közvetlen irányításával dolgozott. A bemutató nézőközönsége meghaladta a hatszázat. A helyszűke miatt egymást követő két bemutatóra került sor ezen a napon. A szerény feltételek (tornaterem) lehetőségeit messzemenően kiaknázták a rendezők. Elegáns és érdekesítő színpadkép fogadta a közönséget. A Himnusz elhangzása után az igazgatónő köszöntője nyitotta meg a bemutatót, aki közvetlen hangvételű, gyermekekhez szóló és hazaszeretetre mozgósító szavai után név szerint köszöntö meg mind a felkészítő pedagógusok, mind a közreműködő tanulók értékes, valamennyiüket gazdagító munkáját. Mindezt megismételte a bemutató végén, a Szózat elhangzása után. A bemutatót korhű öltözetek, zenei betétek és ének-szólók, jelképek, zászló, fegyver, hangszer, esernyő, virág, tánc és forradalmi hevület jellemezte. A koreográfia az egész nézőteret és közönséget is magához ölelte, rendkívül ötletes, kreatív és jelenkor érzelmeit is tükröző megoldásokat eredményezett. A multikulturális hagyományokat is ápoló projektbemutató számos képesség sikeres fejlesztését is bizonyította. Igazolta a kisebbségi és többségi gyermekek tehetségét. Külön is kiemelendő a résztvevők magas színvonalú kommunikációja és példás együttműködése. Mindez történt a gyermekek sokoldalú igényeit kielégítő játékos, élvezetes módon, lenyűgözve a nézőközönséget. A projektbemutatóról videofelvétel készült, ami igazolni és ismételni tudja mindazt a felemelő élményt, amit szavakba önteni nem lehet.